

DUPLO VIŠE SPORTA!

EKSKLUZIVNO - Jure Galić o "griješima" fratara!

SRJEDEA, 24 VELJAČA 2010 11:39

SARAJEVO - Ime predsjednika SUBNOR-a BiH Jure Galića u posljednje se vrijeme sve više spominje u kontekstu saznanja o nekim partizanskim zločinima koji su se u zapadnoj Hercegovini dogodili u II. Svjetskom ratu i nakon njega.

Razgovarao: **Danijel Ivanković**

Stoga smo odlučili napraviti ekskluzivni intervju sa samim Galićem, koji je u to vrijeme bio član Okružnog komiteta KPJ za zapadnu Hercegovinu.

JAVNO.ba: *Zajedno sa svojim sumještanima Jurom Galićem-Velikim, Marijanom Primorcem i još nekima bili ste 1941. pritvoreni u Ljubuškom, tužiteljstvo je zahtijevalo smrt strijeljanjem, međutim, Vi ste oslobođeni. Kako iz današnje perspektive gledate na to suđenje? Tko je najzaslužniji što ste iz zatvora izašli?*

„Točno je da smo bili zatvoreni kao članovi partije. Imali smo u to vrijeme određene aktivnosti, pa smo primjerice prikupljali oružje, odvrćali ljude da ne idu u ustaše, pa smo 13. lipnja na blagdan Sv. Ante, koji se posebno slavio na Humcu, bacali letke, jer pored toga što se obilježavao Dan župe oni su tom prilikom slavili i imendan Ante Pavelića. Događalo se ubijanje antifašista, najprije Srba, a zatim su u Vitini ubijena dva antifašista Hrvata. Pošto su Artuković i Dugandžić, kao i još neke visoko pozicionirane ustaše bili iz Ljubuščkog dosta toga smo znali o njima, a njih je opet, možda zbog ugleda u svom kraju, bila sramota da nas ubiju pa smo predani na Sud u Mostar u studenom 1941. godine. Dole smo pušteni, iako sam kasnije saznao kako se Eugen Kvaternik, koji je u ustašama vodio obavještajnu službu, s time nije slagao, htio nas je čak deportirati u Jasenovac, međutim izrekli smo se“.

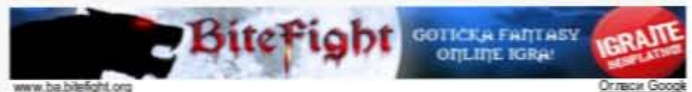
JAVNO.ba: *Nakon izlaska iz zatvora nastavili ste aktivno politički djelovati. Sudeći prema Vašim izjavama i objavljenim radovima veze s partijskim komitetom u Hercegovini održavali ste preko Olge Marasović a sa dalmatinskim komunističkim čelijama Izravno. Čiji je jači utjecaj na Vas bio u to vrijeme? Dalmatinskih komunističkih čelija ili Vase Miskina-Crnog?*

„Nastavili smo djelovati, jer bilo je nas 6-7 bijačkih (Galićevo rodno selo Bijača) aktivista koji smo djelovali u ilegalni, tek smo trebali uspostaviti veze s antifašistima u Dalmaciji. Dizali smo ustanke, dočekivali ustaše iz zasjeda, rasijecali stupove, odnosno žice na njima kako bi fašistima onemogućili veze. Kada smo se napokon sastali s drugovima iz Dalmacije odlučeno je da djelujemo kao vojna jedinica u bataljunu „Josip Jurčević“. Kasnije sam povučen iz jedinice i postavljen za sekretara srezskog komiteta Metković. Dakle, mogu slobodno reći da su na nas jedini utjecaj imale dalmatinske komunističke čelije, dok sa Vasom Miskinim-Crim nismo dolazili u kontakt“.

JAVNO.ba: *Do konca siječnja 1945. u Hercegovini su stradala dvojica franjevac. Kako tumačite stradanje franjevaca koja su nastala nakon 28. siječnja 1945. i ubojstva fra Maksimilijana Jurčića u Vrgorcu?*

„Svakakve su priče i tada kružile, a evo vidim kruže i dan danas. Za nekog je sama okupacija Širokog Brijega predstavljala oslobođenje, jer su bili zatrovani pričama svojih fratara. Neki su pobjegli prema Bleiburgu, neki prema Vrgorcu, osobno prvi put čujem za ime tog fratara, no mogu reći da im je najjače uporište bilo u Širokom Brijegu, ali je ipak i ono stradalo, no imali smo i mi svoje ljude, pa u Širokom ima 10 nositelja partizanskih spomenica, a jednom prilikom sam, pišući za Slobodnu Bosnu, naveo i njihova imena. Za njih je to možda malo, a za nas puno“.

Bonus na SVAKOM listiću do 25%!

Vremenska prognoza

11 °C, Slaba kiša
Vlažnost: 86%
Smjer vjetera: Z pri brzini od 3 km/h

Mostar

Moguća kiša

Max: -11°C
Min: -16°C

Moguća kiša

Max: -11°C
Min: -17°C

Moguća kiša

Max: -11°C
Min: -16°C

Moguća kiša

Max: -10°C
Min: -17°C

°F | °C go

BETADRIA.COM internet kladionica!

Najčitanije

- ▶ [Ratno stanje u Grčk...](#)
- ▶ [Hyundai povlači 47...](#)
- ▶ [Sušić debitira pro...](#)
- ▶ [Likvidacija srbijans...](#)
- ▶ [Sin Hamasova čelnik...](#)
- ▶ [Enver Halilović nov...](#)
- ▶ [Osobine pravog prij...](#)
- ▶ [SDS: SNSD je u pan...](#)
- ▶ [Čović okuplja sve...](#)

Anketa

Kako vam se sviđa stranica JAVNO.ba?

- Odlična
- Dobra
- Solidna
- Loša
- Katastrofalna

Pošalji **Rezultati**

Zadnji komentari

- Partizanske laži o napadu na Š...
- Mahmud Konjhodic iz Ljubuskog ...
- Agentica Pava Miletić iz Dobro...
- pava je mila majka.kakvi su on...
- EKSKLUZIVNO - Jure Galić o gr...**
- dragi druze jure,ti znas da si...
- EKSKLUZIVNO - Jure Galić o**

gr...

i taj krvnik je jos na slobodi...

JAVNO.ba: Šef Ozne u Ljubuškom u to je vrijeme bio Pero Jelčić. Zajedno s njim pripadali ste vodstvu Okružnog komiteta KPJ za zapadnu Hercegovinu. Činjenica je da je Jelčić bio odgovoran za zatvor u Ljubuškom iz koga su fra Maksimilijan Jurčić i ostali zatvorenici odvedeni prema Vrgorcu i kasnije ubijeni. Tko je takvu zapovijed mogao izdati? Osobno Jelčić ili se morao konzultirati sa svojim šefom Slobodanom Šakotićem, koji je u to vrijeme bio u Dabru?

„Kada je Ljubuški drugi put pao u ustaške ruke osobno sam se zatekao u Posušju, ali možete zamisliti kakav je dar mar nastao među običnim ljudima kada su ustaše ušle u samo mjesto. No, ipak je uslijedilo oslobođenje Ljubuškog i fratri su naravno bježali. Sjećam se da je fra Serafin Dodig predvodio grupu koja je bježala prema Vrgorcu, no imali su nesreću da su iz suprotnog smjera naišli antifašisti, koji su isto tako svašta proživjeli, pa vjerujem da se tu svašta događalo. Jelčić je bio istina na čelu OZNE, koja je bila jaka služba, ali smo mi imali i KNOJ, posebnu vojnu jedinicu koja se borila protiv odmetnika i u vremenu nakon rata. Zemlja jeste bila oslobođena, ali bio je dio onih koji su uvijek živjeli u uvjerenju da će ostati na površini, da će njihova ideja pobijediti. Bili su ogrizli u krvi i nisu se htjeli predati, jer su mislili tko zna što da im možemo uraditi. Tu su najnezgodniji bili širokobriješki škripari koji su se dosta dugo skrivali i borili“

JAVNO.ba: Prema vlastitim navodima objavljenim u knjizi „Vrijeme i ljudi“, zajedno s Markom Šoljićem bili ste na Širokom Brijegu 07. veljače 1945. Prema vašim navodima prošli ste pored samostana oko 12.00 sati, a oko 16 sati u samostanu je ubijeno 12 širokobrijeških franjevac. Kako na njihovu smrt danas gledate?

„Istina živa. Kod samostana sam naišao i nigdje nikoga nisam vidio. Crkvu sam iz znatiželje malo razgledao. Tek kada smo se sa brijega gdje je samostan spuštali prema rijeci Lišćici vidjeli smo leševe ubijenih Nijemaca, jedan uništen partizanski tenk. I mogu reći kako je tu bilo svega i svačega, čak smo se unutar svojih redova zavadili, jer je bilo nereda kakvog ipak nije trebalo biti, međutim Dalmatinci nisu mogli svoje obuzdati. Slobodno ću reći da se na Široki Brijeg išlo isto kao i na Berlin, jer Rusi i ostali su znali koliko im znači uništiti Berlin, a mi smo isto tako znali što znači slomiti najčvršće ustaško uporište što je Široki Brijeg bez ikakve dvojbe bio. Ovim putem još želim reći kako nisu svi fratri stradali od antifašista, jer je fra Martin Sopta ubijen od strane škripara. Bar sam čuo kako su oni noćili kod njega i ubili ga zato što se s nama sastajao. Bio je antifašistički opredjeljen i toga je nažalost koštalo života“.

JAVNO.ba: Što možete kazati za Vašeg rođaka Marijana Primorca i njegovu antifašističku skupinu?

„To je uistinu bio rijetko viđen heroj, koji je pripadao partijskoj organizaciji u Ljubuškom. Skupa smo u partizane otišli. Kasnije mu se dogodilo da je imao jednu krizu, pa je zadržan u Hercegovini, najprije kao politički komesar čete, a zatim kao komesar Zapadnohercegovačkog antifašističkog odreda“.

JAVNO.ba: U popodnevrim satima tog 07. veljače u Širokom Brijegu je održan prvi sastanak „Narodno oslobodilačkog odbora“. Tko je, uz Vas, Marka Šoljića i Mirka Praljka, sve bio na tome sastanku i kakvi su bili njegovi zaključci?

„Sjećam se da smo Marko Šoljić i ja bili ispred pokreta. Imali smo sastanak u nekoj gostionici, ali nisam siguran da danas dođem u Širokom Brijegu bi li pronašao tu gostionicu a volio bih to. Na sastanku nas je bilo 20-tak, no klima nije bila najbolja za razgovore. Razumljivo jer ni leševi još nisu bili pokupljeni i zakopani, tek smo naknadno to uradili, a prvi zadatak koji je Odbor donio bilo je uspostavljanje reda i mira na ulicama Širokog Brijega koje su baš izgledale užasno“.

JAVNO.ba: Spominjete se i kao jedan od autora izvješća Okružnog komiteta KPJ za zapadnu Hercegovinu od 13. veljače 1945. (Historijski arhiv Mostar, Pk. Broj Og.19.-587.) u kome se franjevci optužuju kao najodgovorniji krivci za vojnički poraz partizana u Hercegovini između 27. siječnja i 01. veljače 1945. Vidite li i danas njihovu krivnju za ta događanja?

„Radio sam jedan feljton koji je objavljen u Glasu antifašista, kao i Hercegovačkim novinama. Tu sam naveo, a evo sada ponavljam svoje tvrdnje kako vjeru i religiju smatram najpogubnijom za sve nevolje u Hercegovini tog vremena. Svećenici su bili maksimalno proustaški orijentirani, narod sve upijao što su oni govorili i to je narod u većem dijelu Hercegovine odvelo na krivi put. U Ljubuškom je primjerice svaka peta muška glava iz tog vremena stradala u ustaškom pokretu. Franjevci su

Komentari #8 **domobran** 2010-02-24 18:50

drugi druze jure,ti znas da si ubio svoga zeta bubala u krevetu jer nije htio u partizane.a kada si sisao u listicu u gostionicu zvala lipa sastao si se.sa obiteljima koji su radili za partizane a to su.buntici,stepica zeljko te obitelj sijedeca.kvesici.corici,muse.naletilici begovici ,banozici,brekalo.hrkaci berindije galici i jedna kuca penovica a jozo leko poveo kozaracko kolo te sopta skender znas jure sve ceka te optuznica koja je u pripremi a znas sto si sa petrom lekom radio u njegovu stabu u vudopolju osterio si i kazi kako je sakota izdao nalog da se fratri pobiju

[Citiraj](#)#7 **yyy** 2010-02-24 18:35

i taj krvnik je jos na slobodi?

[Citiraj](#)#6 **Eta** 2010-02-24 18:14

Dovoljno [*****]jjala za podizanje optužnice dok još nije umro! Ukoliko se on i njegovi istomišljenici zločinci ne osude, imat ćemo na ovim prostorima ETU ili IRA-u.

[Citiraj](#)#5 **dalmatinac** 2010-02-24 16:16

a ča očete da posvađate nas i hercegovce...

[Citiraj](#)#4 **jure** 2010-02-24 14:21

triba juru jasenovac ili gradišku da mu se ne zna za kosti

[Citiraj](#)#3 **jure** 2010-02-24 13:21

može li se s dedom popit kaffffa

[Citiraj](#)#2 **Jozo** 2010-02-24 12:07

Istina je da su Jure Galić i Marko Šoljić, putujući iz Ljubuškog, prema Širokom Brijegu, jednu noć prenoćili kod fra Martina Sopte. Nekoliko dana kasnije KNOJ-evci su preseli fra Martina i ubili na nepoznatom mjestu. Tu postrojbu KNOJ-a vodio je Hurin rođjak Marijan Primorac, zločinac bez premca na ovim prostorima.

[Citiraj](#)#1 **bijača** 2010-02-24 11:58

selo malo crveno puno nam je drugova dalo, al je jure mali od svih drugova najveći

[Citiraj](#) Refresh comments list. RSS feed for comments to this post.

Dodaj komentar

 Ime (obavezno)

1000 znakova preostalo

Zoomla SEF URLs by Arto

Razno

Ekonomija

- ▶ [Najveći dnevni pad dionica u posljednja tri tjedna...](#)
- ▶ [Hrvatska vina i plenušci uskoro na kineskom tržištu...](#)
- ▶ [Svjetske burze porasle, no bliži se kraj ere je...](#)

Zdravlje

- ▶ [Pušenje zagupljuje ljude?...](#)
- ▶ [Ljudi su najsretniji u 74. godini života...](#)
- ▶ [Australijski znanstvenici razvili "brnič" talačara...](#)

Auto-moto

- ▶ [Novi Ford C-Max u Ženevi...](#)
- ▶ [VIDEO: Audi nastavlja sa provokativnim reklamama...](#)
- ▶ [Testiranje ljepotana na snijegu i ledu...](#)

Zanimljivosti

- ▶ [Opasna hrana za pse...](#)
- ▶ [Dokazano: Amerikanci su najlijepiji na svijetu...](#)

Društvene mreže

facebook

Name:
javno.ba
Status:

► [Jay -Z bijelcima zabranio ulazak na party...](#)

No Recent Updates

Fans:
132

Tko je online?

Trenutno aktivnih Gostiju: 17

O NAMA

Copyright © 2010 | Implemented by Mostarac.BIZ | Hosted by Mreza-WISP.ba

[CSS Valid](#) | [XHTML Valid](#) | [Top](#)